Πανεπιστήμιο Κύπρου
Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Μικρή κάμψη της ανοδικής πορείας του ΣΠΟΔ τον Μάιο του 2023»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;
Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμπής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο Δείκτης αυτός αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;
Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του πετρελαίου Brent Crude, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ευρωζώνη, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών, η αξία των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ[1]) της Κύπρου, που κατασκευάζεται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, κατέγραψε ετήσια αύξηση 2.1% τον Μάιο[2] του 2023, μετά από τις ετήσιες αυξήσεις 2.3% και 1.0% που κατέγραψε τους μήνες Απρίλιο και Μάρτιο του 2023, αντίστοιχα (σύμφωνα με τα πρόσφατα και αναθεωρημένα δεδομένα).

Ανοδική, αν και με μικρή κάμψη, η πορεία του ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ τον Μάιο του 2023. Η θετική επίδοση των πλείστων εγχώριων και διεθνών συνιστωσών του ΣΠΟΔ συνέβαλε στον συνεχιζόμενο θετικό ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του Δείκτη τον Μάιο. Αναλυτικότερα, στην άνοδο του ΣΠΟΔ συνέτεινε η διεθνής τιμή πετρελαίου Brent Crude, με τον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης της να συνεχίζει να υποχωρεί. Παράλληλα, οι πλείστες εγχώριες συνιστώσες του ΣΠΟΔ, περιλαμβανομένων των αφίξεων τουριστών, των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, καθώς και του όγκου λιανικών πωλήσεων, συνέβαλαν στην διατήρηση του θετικού ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ τον Μάιο. *Αντίθετα*, στην κάμψη της ανοδικής τάσης του ΣΠΟΔ συμβάλει, σε μεγάλο βαθμό, ο όγκος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία, ο οποίος μειώθηκε τον Μάιο του 2023 σε σύγκριση με τον Μάιο του 2022. Επιπρόσθετα, ενώ ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο καταγράφει θετικό ρυθμό, ο ΔΟΚ στην ζώνη του ευρώ εξακολουθεί να καταγράφει αρνητικούς ετήσιους ρυθμούς μεγέθυνσης, αντανακλώντας το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον στην Ευρώπη ένεκα των επίμονων πληθωριστικών πιέσεων, των αυξανόμενων επιτοκίων, και των γεωπολιτικών αντιπαραθέσεων.

Εν κατακλείδι, η ανοδική πορεία του ΣΠΟΔ διατηρείται τον Μάιο του 2023. Η ήπια υποχώρηση δε της ανοδικής του πορείας αντικατοπτρίζει το ασταθές οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον που επικρατεί κυρίως σε διεθνές επίπεδο. Περαιτέρω πληροφορίες για τη μεθοδολογία εκτίμησης του ΣΠΟΔ βρίσκονται στην ιστοσελίδα: ΣΠΟΔ.

Σημειώσεις:
1. Ο ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aruoba, Diebold, και Scotti (2009).
2. Ο ΣΠΟΔ για το μήνα Μάιο του 2023 εκτιμήθηκε στη βάση διαθεσιμότητας της τιμής του πετρελαίου Brent Crude, του ΔΟΚ στην ευρωζώνη και στην Κύπρο, των συνολικών πωλητήριων εγγράφων ακινήτων, της αξίας των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, καθώς και των υψηλής συχνότητας δεδομένων των επιβατικών αφίξεων και του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένου με βάση τη θερμοκρασία. Ο όγκος λιανικών πωλήσεων δε, εκτιμήθηκε στη βάση των τελευταίων διαθέσιμων πληροφοριών σε μια σειρά οικονομικών δεικτών.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ:	Δεκέμβριος '07	Ιούνιος '11	Σεπτέμβριος '19
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ:	Σεπτέμβριος '09	Ιούνιος '13	Ιούνιος '20

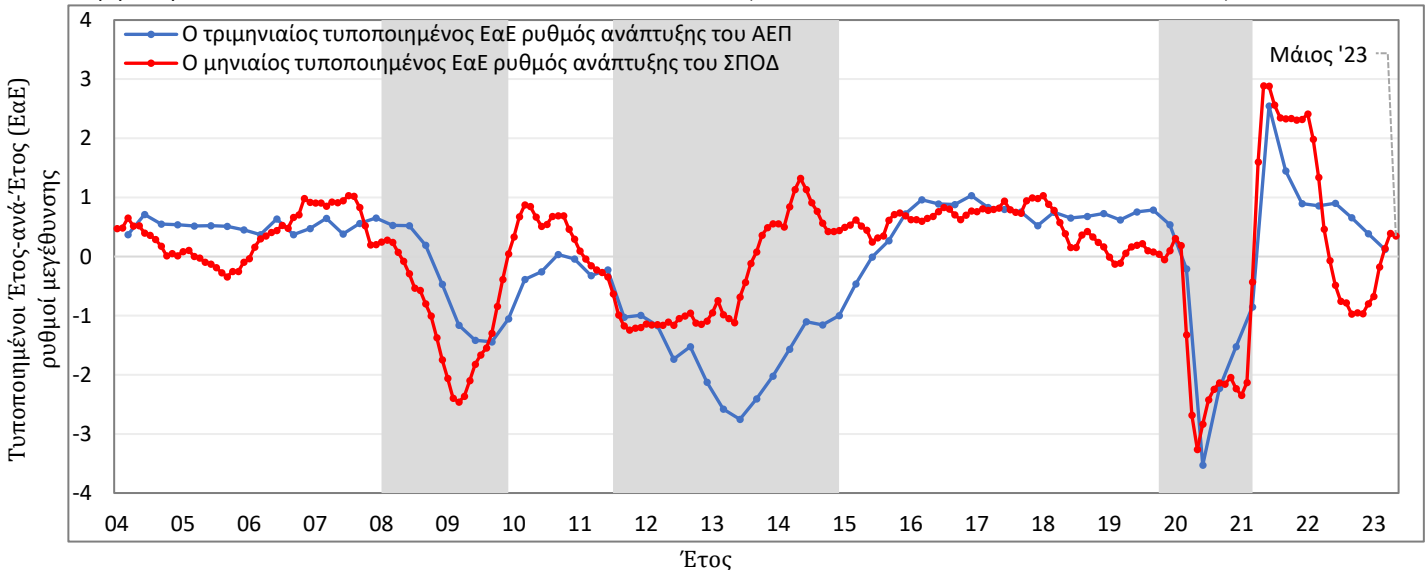

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.
Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο τριμηνιαίος Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του μηνιαίου ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφιστάμενων υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.